

UKRAINIAN NATURE CONSERVATION GROUP

**Знахідки рослин і грибів
Червоної книги
та Бернської конвенції
(Резолюція 6)**

Том 1

Науковий редактор

доктор біологічних наук, старший науковий співробітник **А. А. Куземко**

Київ – Чернівці
«Друк Арт»
2019

Рецензенти:

- Я. П. Дідух**, доктор біологічних наук, професор, академік НАН України
(Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України),
І. І. Чорней, доктор біологічних наук, професор
(Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича)

3-75 **Знахідки** рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6). – Т. 1 / наук. ред. А. А. Куземко. – Київ – Чернівці : Друк Арт, 2019. – 496 с. – (Серія: «Conservation Biology in Ukraine» ; вип. 11).

ISBN 978-617-7465-82-8

У збірнику наведені відомості про знахідки у 2009–2018 роках видів рослин і грибів, занесених до третього видання Червоної книги України. Також представлені обґрунтування для включення нових видів або видалення їх з Червоної книги України. У публікації наведена інформація, яку зібрали більше 115 фахівців-біологів. Загалом подано дані про 10 000 зустрічей червонокнижних видів рослин і грибів із 15 000 локалітетів.

Для професійних ботаніків, природоохоронців, працівників установ природно-заповідного фонду.

УДК 58+582.28:502.172:502.211

Збір та опрацювання матеріалу здійснено за сприяння Ukrainian Nature Conservation Group.

ЗМІСТ

Передмова	7
Антосяк Т. М., Козурак А. В., Глеб Р. Ю. Знахідки рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, на території Карпатського біосферного заповідника	9
Бабійчук О. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, на території Львівської та Волинської областей	14
Банік М. В., Савченко Г. О., Ронкін В. І., Тупіков А. І. Знахідки рослин Червоної книги України на північному сході України	15
Баточенко В. М. Знахідки видів флори, занесених до додатків Бернської конвенції, на Херсонщині та в західних областях України	19
Баточенко В. М. Знахідки деяких видів флори, занесених до Червоної книги України, на Волино-Поділлі та Закарпатті	24
Безсмертна О. О., Бабицький А. І. Зафіксовані знахідки <i>Botrychium virginianum</i> (L.) Sw. на території України	40
Бенгус Ю. В., Садрицька А.І. Знахідки рослин Червоної книги України в м. Харкові та Харківській області.	45
Бесарабчук І. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, у Волинській області	47
Біатов А. П., Пономарьова А. О. Знахідки деяких видів рослин Червоної книги України на території заказника «Нагольний кряж» та в його околицях	49
Богомаз М. В., Шевченко Н. М. Знахідки рослин Червоної книги України протягом 2007-2018 років на існуючих і перспективних територіях природно-заповідного фонду	51
Бондаренко Г. М. Знахідки рослин із крейдяних відслонень Харківської області, що включені до Червоної книги України	59
Боровик Л. П. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в Луганській області	60
Бронскова О. М. Бронсков О. І. Знахідки видів рослин, занесених до Червоної книги України, в областях Степової зони	76
Брусенцова Н. О., Безроднова О. В., Саїдахмедова Н. Б. Види рослин і мікобіоти з Червоної книги України та Бернської конвенції на території Краснотутського району Харківської області	84
Бузунко П. А. Знахідки рослин Червоної книги України в Щорсько-Семенівському геоботанічному районі.	89
Бумар Г. Й. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, на території Поліського заповідника та в його околицях	94
Бурковський О. П. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги, в Добропільському, Покровському і Костянтинівському районах Донецької області	98
Василюк О. В. Знахідки рослин, грибів та лишайників Червоної книги України в областях Степової зони.	100
Василюк О. В., Богомаз М. В., Шевченко Н. М., Шевченко М. С., Іноземцева Д. М., Плига А. В., Костюшин В. А., Коломицев Г. О. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України та Резолюції 4 Бернської конвенції, в існуючих і перспективних територіях природно-заповідного фонду Київської області та м. Києва	122
Василюк О. В., Коломицев Г. О. Пропозиції до оформлення видового нариса Червоної книги України.	137
Василюк О.В., Куземко А. А., Спрягайло О. А., Спрягайло О. В., Чорна Г. А., Шевчик В. Л., Ширяева Д. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в Черкаській області	142

Василіук О. В., Шамала М. М. Поширення видів рослин Червоної книги України в Лутугинському районі Луганської області	154
Вашеняк Ю. А., Дідух Я. П., Термена І. Б. Нове місцезнаходження <i>Allium obliquum</i> L. у Дністровському каньйоні	162
Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В., Мойсієнко І. І. Знахідки рідкісних рослин у Правобережному Степу України.	163
Вірченко В. М. Знахідки рідкісних плауноподібних у Вінницькій області	194
Воробйов Є. О. Знахідки видів рослин з Червоної книги України в північній частині Київської області	195
Вовк О. Г., Надточій Г. С., Журавель М. Ю., Клочко П. В. Знахідки рослин Червоної книги України в областях лісостепової зони.	197
Головко О. В., Кальчук Г. В., Лисюк В. М., Столяр Н. В. Знахідки рослин і грибів, занесених до Червоної книги України, на території та в околицях національного природного парку «Дермансько-Острозький»	203
Гребенщиков В. О. Знахідки грибів з Червоної книги України в НПП «Черемоський» та на сусідніх територіях Путильського району	212
Гребенщиков В. О., Пахарь У. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в НПП «Черемоський» та на сусідніх територіях Путильського району	214
Гриб О. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги, в Житомирській та Хмельницькій областях.	216
Губанов В. В., Степанок М. А. Знахідка виду Червоної книги України в межах міста Одеса	222
Губарь Л. М., Кочнов С. О. Знахідки рослин Червоної книги України на півночі Хмельницької області та в АР Крим	223
Давидов Д. А. Знахідки видів рослин з «Червоної книги України» на території Лівобережного Лісостепу України у 2009–2018 рр.	225
Давидова А. О. Рослини Червоної книги України на території НПП «Джарилгацький» (Херсонська обл.)	237
Данько Г. В. Знахідки рослин Червоної книги України в Чернігівській області.	240
Дзеркаль В. М., Пономарьова А. А. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в НПП «Нижньодніпровський» та на прилеглих територіях	241
Драбинюк Г. В. Відомості про місцезростання рослин Червоної книги України в РЛП «Приінгульський»	242
Дьякова О. В., Дьяков В. А. Знахідки рослин Червоної книги України в Донецькій області	245
Іванець В. Ю. Знахідки рослин Червоної книги України і видів, занесених до Резолюції 6 Бернської конвенції, в Сумській області та АР Крим.	247
Ільмінська Л. О. Знахідки рослин включених до Червоної книги України	248
Конякін С. М. Знахідки раритетних видів рослин на території Черкаської і Київської областей	249
Красова О. О., Шоль Г. Н., Баранець М. О. Знахідки рослин, включених до Червоної книги України, у Правобережному Степу.	252
Куземко А. А., Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції, в угрупованнях лучної та степової рослинності рівнинної частини України (за матеріалами Ukrainian Grassland Database).	261
Кульша Ю. М., Пруденко М. М., Шевчик В. Л., Грищенко В. М., Яблоновська-Грищенко Є. Д. Знахідки рідкісних видів грибів у Середньому Придніпров'ї у 2009-2018 рр.	270
Леонтьєв Д. В., Кочергіна А. В. Міксоміцети в Червоній книзі України: утопія чи необхідність?	272

Лилик В. І., Юречко Р. Ю. Знахідки рослин Червоної книги України в межах НПП «Північне Поділля»	278
Лисенко Г. М. Динаміка популяції <i>Carex bohemica</i> Schreb. на території Ічнянського національного природного парку	281
Лисенко Г. М. Знахідки рослин Червоної книги України на півдні Чернігівської області	282
Ломако М. М., Кулішов М. В. Знахідка вероники тіньової (<i>Veronica umbrosa</i> M. Bieb.) у Лисичанську.	283
Маланюк В. Б. Знахідки грибів Червоної книги України на території Івано-Франківської області	285
Маланюк В. Б., Заборока А. М., Леонтєв Д. В., Дудка І. О. Знахідки грибів Червоної книги України на території Галицького НПП.	287
Мартинюк В. О., Карпенко Н. І., Костіков І. Ю. Критичні таксони триби Sileneae DC. (Caryophyllaceae) у Червоній книзі України	290
Морошан О. Р. Знахідки видів грибів та рослин, занесених до Червоної книги України, на території західних областей України.	293
Мостовий П. А. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в областях Степової зони	296
Надточій Г. С. Знахідки представників родини Зозулинцеві (Orchidaceae) в долині річки Уди (Харківська область)	297
Ольшанський І. Г. Знахідки видів рослин, які включені до Червоної книги України та Бернської конвенції, в Полтавській області та місті Києві	299
Панченко С. М. Знахідки рослин Червоної книги України на північному сході України.	301
Панчук О. С., Давиденко І. В. Знахідки рослин Червоної книги в різних областях України	306
Панчук О. С., Плига А. В., Гриник Є. О., Зикова М. О., Карпюк Т. С., Бондарчук Ю. М., Попов Г. В., Давиденко І. В., Данілов О. А., Шелестов А. О., Ковальов М. О., Гнезділова О. О., Ключєва К. В., Зінькевич Ж. О., Стопчик В. П., Волкова Г. М. Лісові види рослин Червоної книги України в Київській області	312
Плига А. В., Гриник Є. О., Плющ Т. О. До знахідок видів рослин Червоної книги України в лісах Київської та Житомирської областей	319
Подпрятєв О. О. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в північному Приазов'ї (Запорізька область).	321
Прилуцький О. В., Леонтєв Д. В., Бенгус Ю. В. Знахідки грибів з Червоної книги України на території Харківської області	324
Рало В. М., Юречко Р. Ю., Знахідки рослин Червоної книги України в межах НПП «Північне Поділля»	325
Сіра О. Є. Знахідки видів, що включені до Червоної книги України, в Івано-Франківській, Тернопільській і Харківській областях.	329
Скоробогатов В. М. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, у Вознесенському та Веселинівському районах Миколаївської області	330
Скоробогатов В. М. Нові знахідки рідкісних степових видів рослин у межах Причорноморської низовини (Одеська та Миколаївська області).	337
Статива А. І. Знахідки видів рослин, включених до третього видання Червоної книги України, на півдні Сумської області	340
Стороженко Ж. В. Знахідки рослин Червоної книги України на території НПП «Хотинський» та його околиць.	343
Тимошенкова В. В. Деякі відомості про розповсюдження видів рослин, включених до Червоної книги України, на території Харківської і Луганської областей.	345

Томич М. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в НПП «Гуцульщина»	353
Тротнер (Приймачук) В. В. Знахідки рідкісних видів рослин у степових областях України	358
Тротнер (Приймачук) В. В. Знахідка рослини, занесеної до Резолюції 6 Бернської конвенції, <i>Echium russicum</i> J.F. Gmel. (Boraginaceae) у Дніпропетровській області	372
Трубеко Т. В. Знахідки рослин Червоної книги України в областях Степової зони	374
Тупіков А. І. Знахідки видів рослин, занесених до Червоної книги України, в Харківській та Донецькій областях	376
Тюх Ю. Ю., Нірода Т. М. Види рослин та грибів, включені до Червоної книги України, які знайдені за останні десять років на території НПП «Синевир».	382
Філатова О. В., Надточій Г. С., Вовк О. Г. Знахідки рослин Червоної книги України у Степовій зоні Харківської області.	384
Філатова О. В., Надточій Г. С., Вовк О. Г. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в Лісостеповій зоні Харківської області	391
Філатова О. В., Надточій Г. С., Вовк О. Г. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, на Харківщині	417
Фокшей С. І. Знахідки макроміцетів, занесених до Червоної книги України, в НПП «Гуцульщина»	426
Ходосовцев О. Є., Дармостук В. В. Знахідки лишайників, занесених до Червоної книги України, у Степовій зоні.	431
Чаплигіна А. Б., Надточій Г. С. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в Казантипському природному заповіднику.	435
Чусова О. О. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в басейні р. Красна	436
Шевчик В. Л. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції, в угрупованнях середнього Придніпров'я та західного Полісся	441
Ширяєва Д. В., Винокуров Д. С., Коломієць Г. В., Артамонов В. А. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, на території Національного природного парку «Бузький Гард» та прилеглих ділянках	448
Штогрин М.О., Штогун А. О. Нові знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, на території Національного природного парку «Кременецькі гори»	457
Юзик Д. І. Знахідки видів рослин, включених до Червоної книги України, у НПП «Черемоський» (Путильський р-н, Чернівецька обл.) у 2017–2018 роках	458
Юречко Р. Ю. Знахідки рідкісних видів рослин у межах Львівської та Тернопільської областей.	459
Яніш Є. Ю., Яніш Ю. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в Київській області та АР Крим	469
Ярова Т. А. Знахідки рідкісних рослин співробітниками наукового відділу Приазовського національного природного парку	471
Яцюк Є. О. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в межах Харківської області	475
Товстуха Н. І. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, у Нижньодністровському національному природному парку (Одеська область)	478
Систематичний показчик видів	480
Алфавітний показчик видів	485
Показчик видів Резолюції 6 Бернської конвенції	490
Показчик установ природно-заповідного фонду	491

Бенгус Юрій Володимирович,
Садрицька Анна Ігорівна
ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ЗНАХІДКИ РОСЛИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В М. ХАРКОВІ ТА ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Більшість знахідок були зроблені у 2016–2018 роках під час польової практики з ботаніки студентів 2 курсу природничого факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди та екскурсій «вихідного дня» зі студентами різних курсів.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Allium ursinum</i> L.	Лісопарк., біля 17-го кладовища	50,080761	36,298390	23.05.2017, 25.05.2018		Бенгус Ю.В., Леонтьєв Д.В., Садрицька А.І.
- // -	Лісопарк, Діброва біля вул. Дерев'яноко	50,043915	36,225093	21.04.2016	Можливо результат штучної реінтродукції	Бенгус Ю.В., Мазур В.Р.
<i>Anacamptis coriophora</i> L.	Станція Новожанове	49,955017	36,191258	31.05.2018		Бенгус Ю.В., Садрицька А.І.
- // -	Станція Новожанове	49,956885	36,199804	31.05.2018		- // -
- // -	смт Малинівка	49,805570	36,676775	22- 29.05.2018		- // -
<i>Anacamptis palustris</i> Jacq.	Станція Новожанове	49,955259	36,190229	26.05.2016, 31.05.2018		- // -
- // -	Станція Залютине	49,972447	36,139892	20.05.2017.		Бенгус Ю.В.
- // -	Станція Залютине	49,970005	36,146868	25.06.2017		
- // -	смт Малинівка	49,805570	36,676775	22- 29.05.2018		Бенгус Ю.В., Садрицька А.І.
<i>Botrychium lunaria</i> L.	Станція Новожанове	49,955820	36,193057	26.05.2016 21.07.2018		- // -
<i>Crambe maritima</i> L.	Станція Новожанове	49,957398	36,198607	31.05.2018, 14.10.2018		- // -
- // -	- // -	- // -	- // -	13.03.2018		- // -
<i>Dactylorhiza incarnata</i> L.	Станція Новожанове	49,957517	36,196204	31.05.2018		- // -
- // -	смт Малинівка	49,805376	36,676913	22- 29.05.2018		- // -
- // -	Станція Залютине	49,972433	36,139538	20.05.2017.		Бенгус Ю.В.
	Станція Залютине	49,970005	36,146868	25.06.2017		- // -
- // -	с. Гайдари, НПП «Гомільшанські ліси», Іськів Яр	49,630799	36,281508	28.05.2017		- // -
<i>Eriopactis palustris</i> L.	Станція Новожанове	49,957517	36,196204	21.07.2018		Бенгус Ю.В., Садрицька А.І.
- // -	Станція Новожанове	49,957567	36,197606	31.05.2018		- // -
- // -	Станція Залютине	49,970005	36,146868	25.06.2017		Бенгус Ю.В.

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Fritillaria meleagroides</i> Patr. in ex Schult.	с. Задонецьке, НПП «Гомільшанські ліси»	49,612238	36,367607	06.06.2018		- // -
- // -	Околиці смт Рогань	49,885831	36,444057	25.05.2017		Бенгус Ю.В.
<i>Iris pineticola</i> Klokov	с. Задонецьке, НПП «Гомільшанські ліси»	49,603083	36,375358	12.06.2016		- // -
- // -	с. Задонецьке, НПП «Гомільшанські ліси»	49,602259	36,353821	12.06.2016		- // -
<i>Listera ovata</i> L.	с. Гайдари, НПП «Гомільшанські ліси»	49,605330	36,333366	10.06.2016	Поодинокі особини	- // -
<i>Neottia nidus-avis</i> L.	Лісопарк, ст. метро Перемога	50,071618	36,220344	23.05.2014		- // -
<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	Харківська обласна клінічна психіатрична лікарня № 3	49,985318	36,288874	25.04.2016 04.05.2017	Десятки генеративних особин	- // -
- // -	- // -	49,988153	36,285667	25.04.2016 04.05.2017	Десятки генеративних особин	- // -
- // -	- // -	49,986176	36,288244	25.04.2016 04.05.2017	Тисячі генеративних особин на площі понад 400м ²	- // -
<i>Platanthera bifolia</i> L.	смт Малинівка	49,799177	36,681132	22.05.2018		Бенгус Ю.В., Садрицька А.І.
- // -	с. Задонецьке, НПП «Гомільшанські ліси»	49,605911	36,362753	10.06.2017		Бенгус Ю.В.
- // -	с. Гайдари, НПП «Гомільшанські ліси», Заячий яр	49,627062	36,320462	11.06.2017, 15.06.2018		Бенгус Ю.В., Садрицька А.І.
<i>Salvinia natans</i> L.	с. Гайдари, НПП «Гомільшанські ліси», р. Сіверський Донець	49,620830	36,329514	2015-2018		- // -
- // -	с. Щурівка, р. Сіверський Донець	49,413213	36,922717	09.07.2018		Бенгус Ю.В.
<i>Staphylea pinnata</i> L.	смт Докучаєвське, дендропарк ХНАУ імені В.В. Докучаєва	49,894021	36,453630	28.10.2018	Численний самосів поруч зі штучними посадками	- // -
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	вул. Дача № 55, Лісопарк	50,052016	36,277759	30.04.2018		Садрицька А.І.
- // -	Лісопарк, с. Помірки	50,059893	36,266858	20.04.2017		Бенгус Ю.В.
- // -	Лісопарк, поблизу цвинтаря № 17	50,083047	36,295627	17.04.2016		- // -
- // -	вул. Пушкінська, Молодіжний парк	50,007949	36,248231	30.04.2018		- // -

Наукове видання

Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6)

Том 1

Редактор *Л. В. Звенигородська*
Технічні редактори *О. В. Василюк, А. О. Давидова, І. В. Скільський*
Макет *Н. В. Антонова*
Фото на обкладинці *М. В. Богомаз*
Впорядкування географічних координат *В. О. Горяїнова*
Підготовка до друку *В. М. Дворський*

Підписано до друку 11.05.2019. Формат 70×100/16.
Папір офсетний. Гарнітура PF Din Text Cond Pro. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 41,60. Тираж 175 прим. Зам. 190182.

Видавець і виготовлювач ТОВ «Друк Арт»
58018 Чернівці, вул. Головна, 198А, к. 5, т/ф 585-432
Ліцензія про державну реєстрацію ДК № 2741 від 15.01.2007 р.